

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 13 (390)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
10 липня 2015 року

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

У НОМЕРІ

ЛІЛЯ ОЛІЙНИК: «МЕДИЦИНУ ОБРАЛА ЗА ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ»

Ліля Олійник закінчила третій курс медичного факультету. Здобуває знання за бюджетною формою навчання. Відмінниця. Чому обрала медицину? За покликом серця, каже дівчина.

— Хочу лікувати хворих від недуг, бо лише здорові люди — щасливі. Особливу повагу в мене завжди викликали хірурги. В дитинстві сама не раз лежала в лікарні й бачила, як самовіддано працюють медики, рятуючи життя пацієнтів. Побачене так вразило, що коли мене, малу, запитували, ким хочеш бути, коли виростеш, завжди відповідала, що хірургом.

— Де народилися, вирости? Хто ваші батьки?

— Я є тернополянка. Ні в сім'ї, ні в родині медиків немає, мама за фахом товаровознавець, тато — будівельник. Але від них успадкувала наполегливість і працьовитість, любов до життя, людей, природи. Батьки також вчили мене не боятися труднощів, бути самостійною, цілеспрямованою. Вдячна їм за це. Пригадую, як разом з мамою вирушила на міський стадіон, де того дня випускникам шкіл урочисто вручали атестати, а найуспішнішим — золоті й срібні медалі. Я на той час закінчила 4 клас без жодної «9» в таблиці, лише «10», «11» і «12». Церемонія мені дуже сподобалася, і я заявила мамі, що й надалі вчитимусь на «відмінно» й теж буду медалістою. Навчалася з задоволенням. Дуже любила точні науки, брала участь в олімпіадах з математики, економіки. Клас у нас був сильний, математичного профілю. Але природничі науки цікавили мене ще більше. В 10 класі відвідувала секції з хімії та біології Тернопільської Малої академії наук учнівської молоді. В 11 класі стала займатися у секції «медицина». Також була секретарем міського учнівського парламенту «Наснага». А ще мене обрали президентом школи і навіть запросили виступити на одному з місцевих телевізійних каналів — розповісти про цікаві заходи, які ми в школі проводили. Приміром, про акції, що привертати увагу до збереження природи. Організували ми також флеш-моби, шкільні конкурси краси... Взагалі рідна шістнадцята школа, яку закінчила із золотою медаллю, дала мені багато. Велика подяка вчителям, які й надалі сіють добре, розумне та вічне.

— Отримавши міцні знання, стали студенткою одного з найкращих медичних університетів України, куди щороку великий конкурс. Позаду — третій курс, літня сесія та державний тестовий іспит «Крок-1». Як склали?
— На «відмінно».

— Чи не змінилися ваші уподобання в медицині? Як і на 1 курсі, мрієте стати хірургом?

— Так, мій вибір не змінився. Кажуть, на 1 курсі багато студентів бачать себе хірургами, але під час навчання відкривають для себе інші цікаві спеціальності й змінюють думку. Я ж, як і раніше, мрію про хірургію та наполегливо працюю, щоб стати добрим фахівцем у цій галузі медицини, до речі, чи не найдавнішої. Щоб підкріпити теоретичні знання практикою, відвідую два студентські наукові гуртки з хірургії. Один з них — на кафедрі хірургії, травматології і ортопедії. Засідання під керівництвом проректора з науково-педагогічної та лікувальної роботи, професора Степана Йосиповича Запорожана відбуваються в обласній дитячій клінічній лікарні. За цей час написала наукові статті «Новий метод діагностики внутрішньочеревної кровотечі внаслідок двох-

моментного розриву печінки та селезінки в умовах експерименту» (з нею виступила на міжнародній конференції з експериментальної хірургії на базі кафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії НМУ імені О.О. Богомольця), та «Порівняльний аналіз причин дитячого травматизму у період 2003-2004 і 2013-2014 років» (її представила на XIX Міжнародному медичному конгресі студентів і молодих вчених, зорганізованому ТДМУ та присвяченому пам'яті ректора, члена-кореспондента НАМН України, професора Л.Я. Ковальчука). Професор Степан Йосипович Запорожан був моїм науковим керівником.

— З якими ж травмами малі пацієнти найчастіше потрапляють до лікарні?

— Щоб дати відповідь на це питання, ми проаналізували 1557 історій хвороби хлопчиків і дівчаток віком від 12 до 15 років. (Продовження на стор. 3)

Стор. 3

МЕДИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ДЛЯ ДЕМОБІЛІЗОВАНИХ БІЙЦІВ АТО

Воїни, які повернулися з буремного сходу нашої держави, нині мають можливість пройти медичне обстеження й проконсультуватися в провідних клініцистів ТДМУ — професорів, доцентів, а в разі потреби й отримати висококваліфіковану медичну допомогу в університетській лікарні.

Стор. 4-5

ВИПУСКНИЙ: ПЕРЕПЛЕЛИСЯ СУМ РОЗЛУКИ Й СВІТЛО НАДІЇ, БІЛЬ ПРОЩАННЯ Й РАДІСТЬ ЗУСТРІЧІ З МАЙБУТНІМ

Урочисте засідання вченої ради ТДМУ, присвячене 55-у випуску лікарів медичного факультету, першому — бакалаврів за спеціальністю «Біологія», одинадцятому — провізорів, дев'ятому — провізорів-косметологів фармацевтичного факультету, сьомому — лікарів стоматологічного факультету та вісімнадцятому — бакалаврів за спеціальністю «Сестринська справа» навчального-наукового інституту медсестринства, відбулося в палаці культури «Березіль».

Стор. 7

ЗДОБУТКИ КЛІНІЧНОЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ

Такою була тема підсумкової науково-практичної конференції, що відбулася в

ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. Конференцію присвятили пам'яті ректора, члена-кореспондента НАМН України, професора Леоніда Ковальчука.

ЗУСТРІЧ

ТДМУ СПІВПРАЦЮВАТИМЕ З «ДАРОМ ЖИТТЯ» ЩОДО НАДАННЯ МЕДДОПОМОГИ ДІТЯМ ТЕРНОПІЛЛЯ

Відбулася зустріч ректора ТДМУ, професора Михайла Корди з представниками Міжнародного благодійного фонду «Дар життя» – директором Ніколасом Одіним Лейпер, менеджером з адміністративної роботи Керрі Еллен Лейпер, головним лікарем клініки фонду Ларисою Чорною та менеджером-перекладачем Надією Ходзінською. Від ТДМУ також взяли участь проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, професор Степан Запорожан і доцент кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Тамара Воронцова.

Представники фонду «Дар життя» – Керрі Еллен Лейпер і Ніколас Одін Лейпер

Нагадаємо, що цей міжнародний фонд розпочав свою роботу 1992 року, як «Медична клініка на колесах». Нині громадська організація розширила напрямки роботи, а «Клініка на колесах» стала окремою програмою. Завдяки роботі лікарів на виїзді щорічно понад п'ять тисяч пацієнтів мають можливість обстежитися й безкоштовно отримати медичні послуги.

Штат «Медичної клініки на колесах» Міжнародного благодійного фонду «Дар життя» складається з висококваліфікованих лікарів-терапевтів і стоматологів та їх професійних асистентів. Вони проводять медичний огляд і діагностику, у тому числі ЕКГ, визначення у крові рівня гемоглобіну та глюкози, аналіз сечі, скринінг зору/слуху та спірометрію для перевірки функціонування легень, а також професійний

огляд ротової порожнини, фторування та видалення зубів, лікування карієсу й деякі ендодонтичні процедури. Кожен автобус клініки комп'ютеризований, тому ведеться електронна реєстрація пацієнтів. Здебільшого робота такої «Клініки на колесах» зорієнтована на обстеження та надання медичних послуг дітям із соціально незахищених категорій і малозабезпечених сімей. Окрім цього, медпрацівники здійснюють навчання щодо збереження репродуктивного здоров'я, необхідності ведення здорового способу життя.

У складі фонду «Дар життя» працює чотири консультаційні центри «За життя!». Вони розташовані у Тернополі, Кременці та два в Києві.

«Щиро вдячні за вашу роботу,

адже вона спрямована на збереження здоров'я підрастаючого покоління нашого краю. Гарантую, що університет докладе всіх зусиль, аби допомогти вам у цій діяльності. Для цього в нас є висококваліфіковані фахівці та матеріальна база», – зазначив ректор, професор Михайло Корда.

Проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи Степан Запорожан запропонував об'єднати зусилля, підсиливши штат «Медичної клініки на колесах» такими вузькоспеціалізованими спеціалістами, як отоларинголог, ортопед-травматолог, хірург, ревматолог, кардіолог, ендокринолог, пульмонолог і гастроентеролог. Ці фахівці можуть також виїжджати до того чи іншого населеного пункту для обстеження дітей. Завдяки тісній

Проректор, професор Степан ЗАПОРОЖАН і ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА під час зустрічі

співпраці ТДМУ з медичними закладами нашого краю фахівці медичного університету зможуть постійно простежувати динаміку лікування маленьких пацієнтів.

Доцент Тамара Воронцова додала, що кафедра дитячих хвороб з дитячою хірургією з початку нового навчального року запланувала виїзди до районів з метою огляду учнів у школах та читання лекцій місцевим лікарям. До цього активно залучатимуть старшокурсників нашого вишу, які не лише допомагатимуть під час оглядів, а й спілкуватимуться із старшокласниками на теми щодо збереження здоров'я. «Крім того, що ми є практикуючими лікарями, ми ще й науковці, тож часто беремо участь у різних наукових конференціях, семінарах. Часто інформація про нові

методи лікування не є відомою лікарям у віддалених районах і селах. Під час виїздів можемо ділитися своїм досвідом, надавати інформаційні матеріали щодо різних новинок у медицині», – розповіла Тамара Воронцова.

Представники фонду «Дар життя» висловили готовність надати свою документацію науковцям ТДМУ, яка могла би стати практичним матеріалом для наукових досліджень.

Представники обох сторін домовилися про співпрацю. Відтак уже 2 жовтня цього року фахівці ТДМУ та спеціалісти «Медичної клініки на колесах» розпочнуть профілактичні огляди та консультування дітей Тернопільської області.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ

НА ФАСАДІ АДМІНКОРПУСУ ДЕМОНТУВАЛИ РАДЯНСЬКИЙ БАРЕЛЬЄФ

Нещодавно вчена рада Тернопільського державного медичного університету звернулася до

міської ради з проханням демонтувати радянський барельєф, який розташований на фасаді адміністративного корпусу нашого ВНЗ. Під час одного з чергових засідань виконавчий комітет міської ради в рамках закону про декомунізацію дав дозвіл на демонтаж цього об'єкту.

Відповідні роботи завершили 2 липня. Барельєф після демонтажу передали для зберігання у фонди Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

Нагадаємо, що цей пам'ятний знак встановили на честь 40-річчя приєднання західноукраїнських земель до СРСР.

Прес-служба ТДМУ

ЮВІЛЕЙ

12 липня відзначатиме ювілейний день народження асистент кафедри загальної гігієни та екології людини, кандидат медичних наук **Орисія Мирославівна СМАЧИЛО**.

Вельмишановна Орисю Мирославівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Львівського медінституту, 24-х років практичної лікарської роботи та захисту кандидатської дисертації, Ви пройшли 11-літній трудовий шлях в Тернопільському державному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського: спочатку асистентом кафедри фармацевтичних дисциплін, а останні 8 років – асистентом кафедри загальної гігієни та екології.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як науковця, педагога та вихователя студентської молоді за невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання

своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої

оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Орисю Мирославівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Нехай добром наповнюється хата, Достатком, щирістю і сонячним теплом. Хай буде вірних друзів в ній багато, Прихильна доля огорта крилом!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК, О. БУСЬКА, М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції: 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1, тел. 52-80-09; 43-49-56
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники: Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського, головне управління охорони здоров'я облдержадміністрації

Видавець: Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського
Індекс 23292

За точність викладених фактів відповідає автор. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво ТР № 300 від 19.12.2000 видане управлінням у справах преси та інформації облдержадміністрації

Газета виходить двічі на місяць українською мовою. Обсяг – 3,33 друк. арк. Наклад – 2000 прим. Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано, віддруковано у Тернопільському державному університеті імені І.Я. Горбачевського, 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1.

ВОЄННІ БУДНІ МОБІЛІЗОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТДМУ

Перебуваючи у відпустці, асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Микола Винничук зустрівся з ректором ТДМУ, професором Михайлом Кордою. Очілюючи вишу під час розмови поцікавився, чим міг би університет допомогти бійцям АТО. Микола Олександрович висловив подяку з приводу того, що постійно відчуває підтримку рідного університету.

Нагадаємо, що Миколу Винничука мобілізували 6 лютого цього року. Півтори місяця він проходив навчання в Житомирській області, де розташований полігон Української військової медичної академії. Після цього його розподілили на посаду началь-

ника медичного пункту першого гарматного дивізіону 44-ї окремої артилерійської бригади, яка дислокується в Тернополі. Нині цей дивізіон береже кордони нашої країни в Луганській області, а пану Миколі доводиться щодня виконувати свій лікарський обов'язок.

«Займаюся профілактикою захворювань, стежу за санітарно-гігієнічним станом бійців і надаю домедичну допомогу. Якщо є легкопоранені солдати, то ними опікується наш медичний пункт. Важкопоранених транспортуємо до шпиталю. На фронті є проблеми із забезпеченням технікою. Проте студенти й викладачі ТДМУ постійно допомагають. Нещодавно були зібрані кошти

на придбання та ремонт автомобіля. Основну суму для його купівлі дали волонтери з Черкас, а наші викладачі й студенти зібрали гроші для ремонту. В цьому автомобілі вже замінили мости, відремонтували ходову та зчеплення, але ще багато чого потрібно зробити. Сподіваюся, що невдовзі зможемо його використовувати для військових потреб. Загалом приємно відчувати турботу – студенти та викладачі часто телефонують і питають, чим можуть допомогти.

Водночас відчуваю відповідальність і потрібність на фронті. У своєму дивізіоні я – єдиний лікар. Зазначу, що наявність лікаря дає бійцям відчуття впевненості. Вони завжди можуть звер-

Микола ВИННИЧУК

нутися за допомогою й вчасно її отримати», – розповів Микола Винничук.

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда запевнив, що університет і надалі підтримуватиме бійців АТО.

Наразі свій громадянський обов'язок також виконують доцент кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Мирослав Домбрович, доцент кафедри травматології та ортопедії з комбустіологією Ігор Кулянда, клінічний ординатор кафедри анестезіології та реаніматології Тетяна Потупалова, інженер Андрій Галаван, оператор Ігор Форисюк, керівник відділу моніторингу діяльності університету Костянтин Ващук. Чекаємо їхнього успішного повернення додому і миру на нашій землі!

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

МЕДИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ДЛЯ ДЕМОБІЛІЗОВАНИХ БІЙЦІВ АТО

Коллектив ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського активно підтримує учасників АТО. За кошти, які зібрали працівники та студенти медуніверситету, закупили й відправили в зону бойових дій засоби захисту для воїнів, ще раніше – теплий одяг та інші потрібні речі. Семеро працівників нашого ВНЗ виконують свій громадянський обов'язок, захищаючи східні кордони України. Це: доцент кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Мирослав Домбрович, доцент кафедри травматології та ортопедії з комбустіологією Ігор Кулянда, асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Микола Винничук, клінічний ординатор кафедри анестезіології та реаніматології Тетяна Потупалова, інженер Андрій Галаван, оператор Ігор Форисюк, керівник відділу моніторингу діяльності університету Костянтин Ващук.

Демобілізовані воїни, які повернулися з буремного сходу

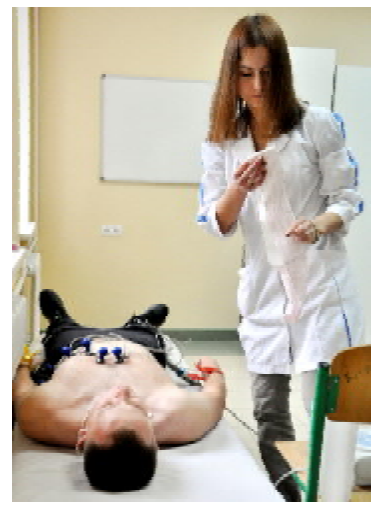
нашої держави, нині мають можливість пройти медичне обстеження й проконсультуватися в провідних клініцистів ТДМУ – професорів, доцентів, а в разі потреби й отримати висококваліфіковану медичну допомогу в університетській лікарні. Цю добру справу організували на прохання командування батальйону «Тернопіль» і за дієвого спри-

яння ректора ТДМУ, професора Михайла Корди.

– До складу оглядової комісії, яку очолює доцент Богдан Григорович Насалик, уійшли завідувач кафедри хірургії № 1 з урологією імені професора Л. Ковальчука, професор Анатолій Беденюк, завідувач кафедри хірургічної стоматології, професор Ярослав Нагірний, завідувач

кафедри внутрішньої медицини № 1, професор Надія Пасечко, завідувач кафедри клініко-лабораторної діагностики, професор Інна Криницька, завідувач курсу фтизіатрії кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії, професор Леонід Гришук, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії, професор Сергій Андрейчин, завідувач кафедри акушерства та гінекології №1, професор Лариса Маланчук, а також найкращі терапевти, хірурги, ортопеди-травматологи, психологи, неврологи, психіатри, стоматологи. Бійці, крім обстежень, отримують фахові рекомендації, за необхідності проходять клінічні лабораторні дослідження. У разі потреби воїнам запропонують шпиталізацію в будь-яку з клінік університету, – розповів проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, професор Степан Запорожан.

Прийом та обстеження бійців провадять у стоматологічному

корпусі ТДМУ щодня, з 9 до 15 години. Загалом, за попередніми даними, медики оглянуть понад півсотні учасників АТО. «Ці хлопці зробили все, що могли, аби захистити нас від війни, зберегти рідну країну. Тепер треба потурбуватися про них», – кажуть в університеті.

**Оксана БУСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

ЛІЛІЯ ОЛІЙНИК: «МЕДИЦИНУ ОБРАЛА ЗА ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ»

(Закінчення. Поч. на стор. 1) З'ясувалося, найчастіше діти зазнають травм від падіння з висоти.

Також я є старостою гуртка з хірургії кафедри хірургії №2 в першій міській лікарні. Працюємо під керівництвом кандидата медичних наук Андрія Вікторовича Махніцького. На цьогорічній підсумковій науково-практичній конференції «Здобутки клінічної та експериментальної медицини» я представила свою роботу «Новітні методи лікування ран різної етіології в хірургії». Користуючись нагодою, хочу щиро подякувати науковим керівникам Степанові Йосиповичу та Андрію Вікторовичу за наставництво.

– Чи була вже у вас нагода хоч краєчком ока подивитися, як працюють хірурги в операційній?

– Так, мені дозволили бути присутній при апендиктомії. Це – найпоширеніша операція.

Коли була в лікарні на практиці, саме привезли такого хворого. Щойно вийшли з операційної, Андрій Вікторович Махніцький сказав: «Тепер опиши всі етапи апендектомії». Після побаченого це було легко. Минулого літа під час канікул майже щодня, крім неділі та суботи, ходила в хірургічне відділення лікарні, доглядала хворих, допомагала перев'язувати,

– Як відпочиваєте? Чим цікавитесь на дозвіллі?

– У дитинстві у мене було багато захоплень. Ходила і на вокал, і на танці, і на плавання. Батьки возили мене на подрум – кататися на конях. Тож і зараз можу хвацько промчати верхи галопом. Часто також їздили в Карпати. На Говерлу вперше піднялася з мамою, коли мені ще й дев'яти не було. В школі записалася в гурток малювання, мої роботи займали призові місця на обласних виставках юних художників. Та після закінчення школи вокал, малювання й усі інші за-

хоплення відійшли на другий план, на перший же вийшов університет. Медицина – складна наука й вчитися треба багато, на хобі часу не вистачає. Хоча на 1 курсі із задоволенням виступала в команді КВК «Анестезія». Як і раніше, люблю читати. Подобається класика. Нещодавно прочитала роман «Три товариші» німецького письменника Еріха-Марії Ремарка. Серед улюблених авторів – Оскар Уальд, Януш Вишневецький.

– Школяркою мріяли вступити до ТДМУ. Зараз, якщо не таємниця, про що мріється?

– Наступного року збираюся взяти участь у конкурсі для студентів 4-5 курсів на проходження літньої виробничої практики у Вроцлавському медичному університеті (Польща). Сподіваюся потрапити в число щасливців, наразі вивчаю польську мову.

– Розмова про студентське життя була б неповною без розповіді про...

– ... мою студентську групу. Це мов друга родина. Всі мої однокласники – люди позитивні, товариські й талановиті. Коли є час, збираємося в кав'ярні, аби поїсти, поспілкуватися та посміятися. Люблюмо це прогулянки на природу, боулінг, каток й інтелектуально-психологічну гру «Мафія». В навчанні вболіваємо одне за одного, хто краще знає матеріал – допомагає іншим підготуватися до семінарського обговорення, немає боротьби за оцінки, кожен радіє успіху іншого.

– Що порадили б майбутнім першокурсникам?

– Вчити матеріал впродовж року, не легковажити й не лінуватися, тоді на іспитах все буде гаразд.

– Гарно склали сесію – можна й відпочити. Якими будуть ваші канікули?

– Не люблю пасивного відпочинку. Лежати на пляжі нудно, надаю перевагу цікавим екскурсіям. Як уже казала, часто відпо-

чивала в Карпатах, тож, коли останнього разу їздила з друзями на Говерлу, на скелі Довбуша, екскурсивод нам не знадобився, бо чудово вивчила ці місця. Маю велику колекцію фотографій, зроблених там у різні роки. На світлинах видно, як змінилися гірські краєвиди: водоспади стали меншими, ліси поріділи. Порівняно з 2004 роком, коли вперше побувала в Карпатах, різниця величезна. І це дуже сумно. Зараз тішить перспектива більше часу приділити рідним, молодшій сестричці Аліні, яка цього року на «відмінно» закінчила 6 клас.

– Можливо, Аліну теж зацікавить медицина?

– Наразі вона дуже любить гуманітарні науки й мріє стати вчителькою. Хоча я плекаю надію, що сестричка передумає та захоче студіювати медицину. Тож зберігаю всі свої конспекти.

Оксана БУСЬКА

ВИПУСКНИЙ: ПЕРЕПЛЕЛИСЯ СУМ БІЛЬ ПРОЩАННЯ Й РАДІСТЬ ЗУСТ

Урочисте засідання вчорної ради ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського, присвячене 55-у випуску лікарів медичного факультету, першому – бакалаврів за спеціальністю «Біологія», одинадцятому – провізорів, дев'ятому – провізорів-косметологів фармацевтичного факультету, сьомому – лікарів стоматологічного факультету та вісімнадцятому – бакалаврів за спеціальністю «Сестринська справа» навчально-наукового інституту медсестринства, відбулося в палаці культури «Березіль».

Вручення дипломів – визначна подія для вчорашніх студентів, їхніх батьків, викладачів. Розділити радість випускників прийшли також рідні, близькі, друзі. Глядацька зала ледве вмістила всіх гостей.

ніших. Це зумовлено тим, що людське життя – найвища цінність, яку неможливо купити за гроші. Воно є ціннішим за всі матеріальні скарби. Це благо й щастя кожного.

найкращу та найгуманнішу в світі професію лікаря. І від ваших знань і вмінь буде залежати найдорожче, що є в людини – її здоров'я та життя. В глобальному масштабі від ваших знань і досвіду залежатиме майбутнє нашого народу. Скільки пацієнтів завдяки вашим старанням знову здобудуть щастя і радість бути здоровими! У вас у душі житиме святе почуття – потреба служити та допомагати іншим. Згадаймо мудру притчу. Якщо ти не можеш бути сосною на високому пагорбі, стань

деревом у долині, але найкращим деревом поблизу джерела. Якщо не можеш бути деревом – стань кущиком зеленим. Якщо не можеш бути кущиком – стань травинкою й зроби дорогу щасливішою. Знайди себе та все найкраще, що в тобі є. Знайди себе і будь собою.

І ще одне прохання до наших випускників – ніколи не зраджуйте своєму фаху та тому, чого вас навчали впродовж шести років. Можливо, спочатку буде важко, і зарплата буде не така, як хотілося б.

Але вірю: ми стоїмо на порозі змін. Буде запроваджена страхова медицина й галузь охорони здоров'я обов'язково зміниться на краще та сягне кращих стандартів світового рівня.

Нещодавно я повернувся з Польщі й можу порівняти рівень обладнання лікарень у кількох містах нашого західного сусіда. Скажімо, умови у Вроцлавській університетській лікарні, якості і

стандарті надання медичних послуг нічим не гірші за ті, які бачив у медичних закладах США, Німеччини чи Канади. А ще двадцять років тому там була цілком інша ситуація. Те саме можна сказати й про Грузію, де теж був і можу порівняти. Вірю, що і в нас будуть зміни. Тож на вас, молоду плеяду медиків, покладаються великі надії, бо саме вам запроваджувати високі стандарти якості надання медичних послуг, вам впроваджувати зміни в охороні здоров'я. Нині, коли, на

жаль, зростають такі важкі хвороби, як рак, діабет, інфаркт міокарда, інсульт, коли інфекційні хвороби, приміром, вірус Ебола, СНІД, туберкульоз, малярія в багатьох країнах стали жахіттям, ви повинні дарувати світло надії на близькі позитивні зміни. Завжди пам'ятайте, що ваша праця, доброта, милосердя, щедрість душі, які вкладете в своїх пацієнтів, обов'язково повернуться до вас сторицею. Цьому вчили вас ваші наставники – викладачі університету, яких, певен, завжди згадуватимете зі словами вдячності. Вони вклали в вас часточку свого серця, вивели на широку професійну дорогу й найкращою нагородою для них будуть ваші професійні успіхи.

Звертаючись до випускників фармацевтичного та стоматологічного факультетів, ректор ТДМУ, професор Михайло Корда зазначив, що їхні знання мають відповідати запитам сучас-

навки під час наукових конференцій, відвідувати професійні виставки».

Очільник вишу з теплими словами звернувся й до випускників навчально-наукового інституту медсестринства. «За результатами соціопитувань фах медсестри входить до трійки найбажаніших і найшановніших, – зазначив Михайло Михайлович. – А ще це одна з найгуманніших професій. Сучасне медсестринство – це окрема галузь науки, самостійна спеціальність, яка потребує вищої освіти. Ви можете підтвердити диплом ТДМУ в будь-якій країні світу й цьому є багато прикладів. Проте всі ви потрібні тут, у рідній країні».

Звертаючись до батьків випускників, ректор ТДМУ мовив: «Сьогодні збулася й ваша мрія, адже ваші діти стали дипломованими фахівцями. Впевнений, вони будуть вірні клятві Гіппократа, і ви пишатиметеся ними».

До випускників з напутнім словом звернувся ректор ТДМУ, професор Михайло Корда: «Сьогодні у вас, шановні випускники, свято, яке буває лише раз у житті. Воно викликає особливі емоції, адже у ньому переплелися сум розлуки й світло надії, біль прощання й радість зустрічі з майбутнім. Позаду гаряча пора випускних іспитів, ви вступаєте у доросле життя з усіма його викликами та небезпеками, але, впевнений, з гідністю з цим впровадетеся. Багато звичних атрибутів студентського життя відтепер в минулому – не будете щоранку квапитися на заняття, складати іспити. Не буде й виїздів на «Червону калину», студентських вечорів. Багатьох своїх друзів-однокурсників ви знову побачите через п'ять, десять років, коли приїдете на зустріч випускників. Вірю, що будете висококваліфікованими фахівцями, адже ви здобули фундаментальні знання в нашому університеті. Вас очікує блискуче майбутнє. Професія лікаря в усі віки, у всіх народів завжди була, є і буде однією з найнеобхідніших і найпрестиж-

ної медицини: «Теперішній провізор повинен досконало знати фармакологію та хімію. Щодня на ринку фармацевтичних продуктів з'являються нові препарати і треба знати про них все. А ще – основи економіки, менеджменту й маркетингу, бути певною мірою психологом – чуйним та уважним, який вміє вислухати. Лікарі-стоматологи є однією з найбільш затребуваних нині професій. В ортопедії та ортодонтії постійно модернізується обладнання й необхідно бути в курсі цих змін, вдосконалювати та поглиблювати свої знання і

Серед цьогорічних випускників ТДМУ – 118 студентів, які приїхали на навчання з 18 країн. За роки навчання вони зустріли в університеті багато друзів. Ректор англійською мовою звернувся до зарубіжних випускників, побажав їм успіхів і професійного зростання. Михайло Корда висловив сподівання, що, повернувшись додому дипломованими фахівцями, вони пам'ятатимуть свою альма-матер і будуть добрими послами нашого університету, Тернополя, України в своїх країнах.

(Продовження на стор. 5)

ЗЛУКИ Й СВІТЛО НАДІЇ, ІЧІ З МАЙБУТНІМ

(Закінчення. Поч. на стор. 4)

Ректор ТДМУ зазначив, що чимало випускників пройшли програму підготовки офіцерів запасу й висловив впевненість у тому, що за потреби кожен стане на захист України.

— Тих, хто служить, вже можна назвати героями. Вони не чекали повісток з військомату, пішли на фронт добровольцями, щоб рятувати життя військових в умовах реальних бойових дій, — зазначив Михайло Михайлович.

Проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай зачитав наказ «Про оголошення подяки за активну громадянську позицію, мужність, патріотизм та надання медичної допомоги в зоні проведення Антитерористичної операції». Студенти медичного факультету Олександр Башта, Зіновій Гвоздик, Іванна Чобанюк і студент стоматологічного факультету Сергій Коновал отримали з рук ректора Михайла Корди подяки від адміністрації ТДМУ та від громадської організації «Білі берети» за проведення II Всеукраїнського вишколу з тактичної медицини «Знати, щоб врятувати життя».

Директор департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Володимир Курило привітав випускників від імені департаменту та постійної депутатської комісії з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства.

— Розумію ваші хвилювання й радість, адже позаду шість років наполегливого навчання. Тішуся разом з вами, що багато молодих, розумних, енергійних людей влилися в лави професійних медиків і готові вирішувати ті завдання, які стоять перед представниками галузі охорони здоров'я. Пронесіть крізь усе життя відчуття поваги до людей, які вчили вас лікарській майстерності, ділилися своїми знаннями та досвідом! Зичу миру, добра, реалізації планів. І щасливої вам дороги!

Наказ про присвоєння звання лікаря та звання лаборанта в галузі «Біологія» зачитав заступник декана факультету іноземних студентів, доцент Михайло Фурдела.

Відтак настала хвилююча мить вручення дипломів. Випускникам, які впродовж навчання продемонстрували відмінні знання, зокрема, Христина Дуже, Костянтин Козаков, Катерина Ляшко, отримали дипломи з відзнакою. Їх вручив ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Декан медичного факультету, професор Оксана Боярчук та декан факультету іноземних студентів, доктор меднаук Петро Сельський вручили дипломи іншим випускникам. Потім дипломовані фахівці виголосили клятву лікаря. Її зачитали Олег Фаріон та Абубакар Аїша Адеола.

Наказ по фармацевтичному факультету оголосила заступник декана фармацевтичного факультету, доцент Лілія Логойда. Дипломи випускникам вручили декан цього факультету, доцент Дмитро Коробко та декан факультету іноземних студентів, доктор меднаук Петро Сельський.

Слово для оголошення наказу по стоматологічному факультету надано заступнику декана стоматологічного факультету, доцент Світлана Бойцанюк та декан факультету іноземних студентів, доктор меднаук Петро Сельський вручили дипломи випускникам.

Наказ по навчально-науковому інституту медсестринства оголосила заступник директора навчально-наукового інституту медсестринства, доцент Людмила Мазур. Дипломи бакалавра

медсестринства з відзнакою Єлизаветі Кишук і Мар'яні Олещук вручив ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Урочисту процедуру продовжили директор ННІ медсестринства, доцент Світлана Ястремська та декан факультету іноземних студентів, доктор меднаук Петро Сельський.

Випускники фармацевтичного факультету склали клятву провізора, яку українською мовою озвучив Ярослав Шморган, англійською — Алонге Олувабемілеке.

Випускники стоматологічного факультету промовили клятву лікаря. Українською її зачитав Олександр Сиротюк, Амін Меріям — англійською. Цю ж приємну й відповідальну місію виконали вчорашні студенти навчально-наукового інституту медсестринства. Клятву медсестри зачитали Ганна Гукайло (українською) та Оредуїн Олутате (англійською мовою).

З вітальним словом до винуватців свята звернувся голова державної екзаменаційної комісії медичного факультету, професор Володимир Гоцинський, який зазначив, що випускники медичного факультету ТДМУ поїли перше місце в Україні за результатами складання іспиту «Крок-2». «Це ще раз підтвердило високий імідж нашого ВНЗ, який є одним з найкращих в нашій країні», — наголосив Володимир Броніславович.

Голова державної екзаменаційної комісії фармацевтичного факультету, кандидат фармацевтичних наук, доцент Галина Козир у вітальному слові, адресованому випускникам, сказала: «Щорічно в світі виходить понад п'ять мільйонів публікацій про лікарські засоби, тож професія провізора зобов'язує постійно вчитися, працювати над собою».

З отриманням диплома нову когорту лікарів-стоматологів привітав голова державної екзаменаційної комісії стоматологічного факультету, доктор медичних наук, професор Ярослав Нагірний: «Ви нині на початку нового етапу свого життя. Але й після закінчення університету необхідно постійно вчитися, вдосконалюючи свою лікарську майстерність. Ставте перед собою високу мету та досягайте її. Удачі вам на цьому шляху!».

Голова державної екзаменаційної комісії ННІ медсестринства, доктор медичних наук, професор Лариса Маланчук, звертаючись до вчорашніх студентів, нагадала, що філософія медсест-

ринства базується на засадах моралі та етичних норм.

— Позаду роки навчання, іспити, але головний іспит у вас попереду й складатиме ви його впродовж життя. Це — іспит на професійну зрілість і компетентність, на вміння приймати рішення та брати відповідальність на себе. Хай знання й уміння, які ви отримали в університеті, будуть міцним фундаментом вашої майбутньої професійної діяльності, — побажала професор Лариса Маланчук.

Наполегливо йти до своєї мети закликала випускників декан медичного факультету, доктор медичних наук, професор Оксана Боярчук. А ще — мати

ристю застосовувати вже отримані. Хай вас береже Бог!

Декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Коробко в своєму вітальному виступі нагадав латинський вислів, що досвід — найкращий вчитель. «Позаду п'ять років навчання, наполеглива праця, безсонні ночі й хвилювання перед сесією. Викладачі кожної кафедри дали вам відмінні знання, тож теоретичне підґрунтя ви отримали, тепер повинні стати ще й вправними практиками, — зауважив Дмитро Борисович. — Тож бажаю вам якнайшвидше набути фахового досвіду й хочу дочекатися тих часів, коли викладачам буде чому повчитися у вас».

Декан стоматологічного факультету, доцент Світлана Бойцанюк, вітаючи випускників, висловила впевненість, що їхні імена «з часом стоятимуть поруч з іменами відомих практиків сучасної стоматології, чимало з вас стануть відомими науковцями, тож і батьки, які прищепили вам прагнення до знань, і університет вами пишатимуться».

Директор ННІ медсестринства,

активну життєву позицію та знаходити можливість втілювати задумане.

— Самовідданою працею всього можна досягнути й завжди треба рухатися вперед, прагнути більшого, — зазначила Оксана Романівна. — І нехай ніякі перешкоди не стають на вашому шляху! Де б ви не були й яких професійних висот не досягли — залишайтеся людьми. Любіть життя, людей і свою професію! Пам'ятайте своїх вчителів і будьте гідними звання випускника ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. Бажаю вам миру, достатку, злагоди у ваших родинах і гармонії в душі, успіхів у подальшій роботі.

З теплими вітальними словами до випускників звернувся декан факультету іноземних студентів, доктор медичних наук Петро Сельський:

— Сьогодні особливий день — ви отримали почесне звання лікаря. Деканом факультету іноземних студентів я став не так давно, але ми з вами постійно спілкувалися й раніше, коли я очолював кафедру патологічної анатомії та судової медицини. За цей час ви для мене стали наче рідні діти. А Тернопіль та університет для вас — другою домівкою. Звичайно, багато часу вам приділяв наш ректор Михайло Корда, який тривалий час очолював факультет іноземних студентів і який нині щиро радіє за вас. Бажаю вам успіхів, готовності здобувати нові знання та з ко-

доцент Світлана Ястремська побажала молодим колегам стати визнаними фахівцями у своїй галузі, бути щедрими на добро й людяність і завжди пам'ятати, що у них «велика місія — допомагати людям».

Багато теплих, зворушливих слів сказали й вдячні випускники. Особливо хвилюючим був виступ Іванни Чобанюк, яка була волонтером в зоні бойових дій на сході України й рятувала поранених. Дівчина, яка сама не раз дивилася у вічі смерті, знає, що життя та здоров'я людини — найцінніше. А ще — підтримка рідних і близьких.

Від випускників факультету іноземних студентів слова подяки викладачам висловили Раза Мухамед Алі, Аденуга Олувакемі Аугустіні та Алшабіб Аламір Тах-Хімід. Любов Слободянюк дякувала альма-матер від імені випускників фармацевтичного факультету, а Роксана Авдєєва — від тих, хто закінчив цього року стоматологічний факультет.

Теплі, сердечні слова й побажання звучали впродовж усього свята. Завершилися ж урочистості піснею «Врятуй людину» (слова випускниці ТДМУ Наталії Волотовської), музика Романа Рудого), що вже стала гімном університету. Її чудово виконала студентка медичного факультету Людмила Папінко.

**Оксана БУСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ОБГОВОРИЛИ НА З'ІЗДІ

Науковці ТДМУ імені І.Горбачевського взяли участь у IV з'їзді сімейних лікарів України (з міжнародною участю), який відбувся у Полтаві. До роботи форуму залучили сімейних лікарів, заступників керівників структурних підрозділів з питань охорони здоров'я, відповідальних за організацію надання первинної медичної допомоги, головних позаштатних спеціалістів зі спеціальності «загальна практика-сімейна медицина», представників управлінь охорони здоров'я міських рад, обласних центрів, завідувачів кафедр сімейної медицини, голів регіональних асоціацій сімейних лікарів, провідних науковців.

Чисельну родину сімейних лікарів Тернопільської області (531 лікар) і членів громадської організації «Асоціація сімейних лікарів Тернопільської області» (322 члени) представили чотири делегати – член громадської ради при департаменті охорони здоров'я, головний позаштатний спеціаліст з питань сімейної медицини департаменту охорони здоров'я ТОДА, президент громадської організації «Асоціація сімейних лікарів Тернопільської області» Олексій Ткач, віце-президент Асоціації сімейних лікарів Тернопільської області, завідувач кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини ТДМУ імені І.Горбачевського, професор Лілія Бабінець, секретар ГО «Асоціація сімейних лікарів Тернопільської області», доцент цієї ж кафедри Ірина Боровик; член правління ГО «Асоціація сімейних лікарів Тернопільської області», сімейний лікар амбулаторії села Шляхтинці Тернопільського району Володимир Мащак

Під час урочистого відкриття з'їзду з вітальним словом до всіх присутніх звернувся ректор Української медичної стоматологічної академії, професор В'ячес-

лав Ждан, який також очолює кафедру сімейної медицини.

Від імені Міністерства охорони здоров'я України і присутніх з початком роботи привітав заступник міністра Віктор Шафранський. У своєму виступі він запевнив у подальшому реформуванні медицини з пріоритетним акцентом на первинній ланці медичної допомоги на засадах розвитку сімейної медицини. Він також наголосив на

(Зліва направо): делегати з'їзду В.І. МАЩАК, Л.С. БАБІНЕЦЬ, О.О. ТКАЧ, І.О. БОРОВИК

важливості широкого впровадження лікарського самоврядування, особливо в галузі сімейної медицини, максимально наближеної до медичних проблем українців.

Під час відкриття прозвучали вітання від голови Полтавської ОДА Валерія Головка, голови Полтавської облради Петра Ворони, міського голови Полтави Олександра Мамає.

З програмною доповіддю від МОЗ України «Сучасні питання кадрового забезпечення галузі та медичної освіти» виступив заступник директора департаменту кадрового менеджменту, освіти та науки МОЗ України, член-кореспондент НАМН України, професор Олександр Волосовець.

Цікавими були доповіді «Роль і місце Української асоціації сімейної медицини в реформуванні охорони здоров'я» (Чухрієнко Н.Д., професор кафедри сімейної медицини факультету післядипломної освіти Дніпропетровської медичної академії, в.о. Президента Української асоціації сімейної медицини, голови асоціації сімейних лікарів Дніпропетровської області) та

«Роль первинної медичної допомоги в профілактиці неінфекційних захворювань» (Матюха Л.Ф., професор, завідувач кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Шупика, головний позаштатний спеціаліст МОЗ України зі спеціальності «загальна практика-сімейна медицина»).

Основними науково-практичними напрямками з'їзду були:

- розвиток системи охорони здоров'я в аспектах організації та фінансування первинної медичної допомоги;
- роль Української асоціації сімейної медицини й регіональ-

них асоціацій сімейних лікарів у впровадженні реформування галузі та розвитку сімейної медицини в Україні;

- результати впровадження сімейної медицини в регіонах України з урахуванням передового досвіду та ефективних моделей надання первинної медичної допомоги населенню;
- нормативно-правове забезпечення впровадження сімейної медицини та діяльності лікарів загальної практики-сімейних лікарів в Україні;
- особливості стандартизації первинної медичної допомоги: європейський досвід і українські реалії;
- актуальні проблеми профілактики, лікування та реабілітації в діяльності лікаря загальної практики-сімейного лікаря;
- проблеми мультидисциплінарного підходу до ведення пацієнтів. Взаємодія між лікарями загальної практики та лікарями інших спеціальностей;
- додипломна та післядипломна підготовка сімейних лікарів в Україні: впровадження нових навчальних програм; безперервне навчання із застосуванням сучасних дистанційних технологій;
- профілактичні програми в загальнолікарській практиці;
- проблеми мотивації праці лікаря ЗПСЛ.

Під час з'їзду відбулися жваві обговорення вищезгаданих проблем на численних засіданнях і секціях, а також виступи представників делегацій усіх областей України, регіональних професійних асоціацій.

Відбулася й нарада делегатів з'їзду, представників регіональних асоціацій УАСМ з питань змін до Статуту УАСМ, а також вибори президента УАСМ. Результатом її стало демократичне обрання президентом УАСМ професора, завідувача кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги Національної медичної академії післядиплом-

ної освіти імені П.Шупика, головного позаштатного спеціаліста МОЗ України зі спеціальності «загальна практика-сімейна медицина» Лариси Матюхи. Це викликало щире задоволення більшості представників професійних асоціацій сімейних лікарів з регіонів, адже Лариса Федорівна – справжній патріот галузі «загальна практика-сімейна медицина», натхненний провідник європейського цивілізаційного вектора у первинній медичній допомозі, автор багатьох установчих документів, наказів у цій галузі й просто щира та добра людина, як це й має бути у сімейній медицині. Також обрали новий склад правління УАСМ, куди увійшли два представники від тернопільської регіональної організації – президент ГО «АСЛТО» Олексій Ткач і віце-президент ГО, професор Лілія Бабінець.

Робота з'їзду показала, що проблеми сімейної медицини спільні для всіх регіонів України, робота із широкого впровадження кращих світових стандартів надання первинної медичної допомоги актуальна, як ніколи, впровадження засад самоврядування лікарів-сімейників є нагальною вимогою часу. Все це єднає лікарів загальної практики-сімейної медицини України, робить їх спільно відповідальними за долі своїх пацієнтів, за розв'язання своїх професійних і соціальних проблем, та й загалом – за долю України, хочеться вірити – демократичної, єдиної, спрямованої до утвердження європейських цінностей. Попереду – велика праця!

Лілія БАБІНЕЦЬ, завідувач кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини ТДМУ, професор, делегат з'їзду

ЕКСКУРСІЯ

ПОБУВАЛИ У БОТАНІЧНОМУ САДУ, ВІДВІДАЛИ МУЗЕЙ-САДИБУ

Студенти 2 курсу фармацевтичного факультету під керівництвом викладачів кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою, доц. М.І. Шанайди та доц. І.З. Керничної побували на екскурсії у м. Кременець, який славиться своїм ботанічним садом.

Цей сад є одним з найстаріших в Україні. Заснував його 1806 року ірландець Діонісій Міклер. Площа саду на той час становила 4,5 га. Він складався з парку відпочинку, розарію, шкілки, трьох оранжерей, парників та аптекарського городу. Зібрана Д. Міклером колекція живих рослин нараховувала 480 видів місцевої флори та 760 екзотів.

Центральний вхід до ботанічного саду прикрашає скульптура Віллібальда Бессера, який був директором саду на початку XIX

ст. Учений вивчав місцеву флору, описував рослини та видав каталог експонатів саду. Варто зазначити, що 1823 року колекція ботанічного саду вже налічувала 23 тисячі видів рослин. 1832 р. після закриття Кременецького ліцею основну колекційну базу вивезли до Києва для організації ботанічного саду університету св. Володимира (тепер – Національний університет ім. Т. Шевченка).

Відродження ботанічного саду розпочалось у 90-х роках XX ст. Нині Кременецький ботанічний сад, який відсвяткував свій 200-літній ювілей, займає площу понад 200 га. Тут зростає кілька тисяч видів рослин, у тому числі й ті, що занесені до Червоної книги: мачок жовтий, сонцепвіт сивий, цибуля пряма, береза темна, булатка великоквіткова, зо-

зуліні черевички справжні, лілія лісова та багато інших.

У ботанічному саду функціонують наукові відділи дендрології, квітничково-декоративних рослин, фітосозології, акліматизації плодово-ягідних культур, лікарських рослин та нових культур.

Найстаріші екземпляри рослин – буки, ясени, клени, явори – ровесники саду. Не менш цікавими є зростаючі екзоти: актинїдія, катальпа бігнонієвидна, гінкго дволопатева та багато інших. Наша екскурсивод розповіла про них немало легенд і переказів. На наш погляд, Кременецький ботанічний сад з його історією та видовим різноманіттям рослин є справжньою перлиною не лише Кременця, але й усієї України.

Цього ж дня мали нагоду також відвідати музей-садибу ро-

У садибі-музеї Івана Горбачевського у с. Зарубинці

дини І.Я.Горбачевського, ім'я якого носить наш університет, у селі Зарубинці Збарзького району. Екскурсивод розповіла цікаві факти про життєвий шлях цього славетного вченого-біохіміка та справжнього патріота України. Він першим у світі здійснив синтез сечової кислоти з гліцину, встановив шляхи її утворення в організмі та здійснив інші видатні наукові відкриття. Працюючи професором кафедри лікарської хімії Карлового університету в

Празі (1883–1917 рр.), Іван Горбачевський разом з Іваном Пулюєм зорганізував товариство «Українська громада», створив фонд допомоги бідним студентам і здійснив багато інших патріотичних справ.

Студенти пізнали досить багато цікавої інформації з цієї поїздки та отримали незабутні враження.

Андрій ГУЦУЛЯК, студент фармацевтичного факультету

ЗДОБУТКИ КЛІНІЧНОЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ

Такою була тема підсумкової науково-практичної конференції, що відбулася в ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. Конференцію присвятили пам'яті ректора, члена-кореспондента НАМН України, професора Леоніда Ковальчука.

Спочатку науковці представили свої науково-дослідні роботи біля стендів. Такі презентації відбулися у семи секціях: «Внутрішня медицина, інфекційні хвороби, психіатрія та неврологія», «Хірургія, онкологія, травматологія», «Стоматологія, оториноларингологія, офтальмологія», «Охорона материнства та дитинства», «Експериментальна медицина, морфологія у нормі та при патології, здобутки сучасної фармації», «Соціальна медицина, біоетика, оглядові та аналітичні роботи», «Перспективні наукові напрями, започатковані членом-кореспондентом НАМН України, професором Л.Я. Ковальчуком».

Пленарне засідання відкрив проректор з наукової роботи, професор Іван Кліщ. Іван Миколайович від імені ректора університету, професора Михайла Корди привітав присутніх з успішним початком роботи конфе-

ренції та побажав нових досягнень на науковій ниві.

Перший проректор, професор Олександр Ковальчук, виступивши з вітальним словом, поділився спогадами про батька – багатолітнього ректора ТДМУ, члена-кореспондента НАМН України, професора Леоніда Якимовича Ковальчука, який був видатною особистістю та залишив по собі світлу пам'ять у серцях усіх, хто його знав.

Під час пленарного засідання з доповіддю «Перспективні наукові напрями, започатковані ректором, членом-кореспондентом НАМН України, професором Л.Я. Ковальчуком» виступив завідувач кафедри медичної інформатики з біофізикою, професор Василь Марценюк. Він розповів про життєвий шлях Леоніда Якимовича, його внесок у наукові досягнення та здобутки уні-

Проректор ТДМУ, професор ІВАН КЛИЩ і професор НАДІЯ ПАСЕЧКО

верситету, науково-дослідні лабораторії, створені за його активного сприяння.

Як відомо, з ініціативи покійного ректора, члена-кореспондента НАМН України, професора Л.Я. Ковальчука в університеті започатковано виконання багатьох перспективних наукових досліджень, серед яких:

- теоретичне обґрунтування та розробка технології корекції поліорганної недостатності з використанням стовбурових клітин.
- молекулярно-генетичні механізми розвитку і фармакотерапії мультифакторіальних та генетично-зумовлених захворювань.
- розробка й впровадження нанотехнологій та наноматеріалів у медицину.
- імуністохімічні прояви структурної реорганізації внутрішніх органів при різних патологіях.
- фармако-економічне обґрунтування створення, отримання, розробки субстанцій лікарських речовин і лікарських засобів на основі продуктів хімічного синтезу й біологічно активних речовин рослинного походження.
- обґрунтування впровадження телемедичних технологій задля покращення ефективності надання медичної допомоги.

Доцент кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою Марія Шанайда розповіла про вплив ефірних олій представників родини LAMIACEAE JUSS на мікроорганізми. Доповідач наголосила, що розвиток стійкості

бактерій до антибіотиків є актуальною проблемою сучасної медицини, у зв'язку з чим фахівці дедалі частіше звертають увагу на перспективність використання антимікробних властивостей рослин, у тому числі – представників родини Lamiaceae Juss. Велике зацікавлення викликав наданий порівняльний аналіз зв'язку біологічної активності ефірних олій деяких маловивчених культивованих представників родини Lamiaceae та їх хімічного складу.

Доцент кафедри гістології та ембріології Зоя Небесна представила фрагмент докторської дисертації у доповіді «Гістологічні та гістохімічні

зміни легень після експериментальної термічної травми та при застосуванні криоліофілізованого ксенодермального субстрату». Наголошувалося, що нині надзвичайно актуальним є пошук нових методів і субстанцій для ефективного лікування опікової хвороби, ґрунтовне експериментальне преклінічне вивчення таких перспективних інноваційних

Професор Василь МАРЦЕНЮК

лікарських форм та всебічне їх вивчення in vivo й in vitro.

Доцент кафедри акушерства та гінекології №1 Любов Лимар виступила з презентацією багаторічних досліджень одного з напрямків роботи кафедри акушерства та гінекології «Менструальна функція та хронічні гепатити: проблеми сьогодення і перспективи на майбутнє». Впровадження багатьох десятиліть захворюваність жіночих статевих

Перший проректор ТДМУ, професор ОЛЕКСАНДР КОВАЛЬЧУК

органів зростає, незважаючи на значні досягнення медичної та фармацевтичної науки. Особливої уваги заслуговують дисгормональні захворювання, що почасти є причиною порушення репродуктивної функції. Оскільки печінка відповідає за метаболізм гормонів, у жінок з хронічними захворюваннями печінки та жовчовивідних шляхів (ХЗПЖШ) виникають порушення менструальної функції, зокрема, олігоменорея, а також знижується рівень імунного захисту, що спричиняє запальні захворювання піхви та шийки матки. Доповідач представила нові підходи у лікуванні та профілактиці в програмі прегра-відарної підготовки жінок з вказаною патологією.

Як відомо, з метою вшанування пам'яті покійного ректора, члена-кореспондента НАМН України, професора Леоніда Якимовича Ковальчука було започатковано щорічний конкурс його імені на кращі наукові роботи студентів і молодих вчених університету. Отож після заслуховування та обговорення пленарних доповідей оголосили результати цього конкурсу. Переможцями стали лікар-інтерн, хірург кафедри хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти Роман Кохан за роботу «Перебудова поверхневої венозної сітки при варикозній хворобі нижніх кінцівок» (керівник – професор В. Гоцинський), доцент кафедри гістології та ембріології Зоя Небесна за роботу «Гістологічні, гістохімічні та імуністохімічні зміни легень в динаміці після експериментальної термічної травми» (науковий керівник – професор К. Волков).

Заслухали також звіти студентів, учасників студентських наукових програм «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» та «Студентська наука і профорієнтаційне навчання», що вже стало традицією. Юнаки й дівчата, які звітували цього року про результати власних наукових здобутків, отримали сертифікати.

**Оксана ШЕВЧУК,
керівник наукового відділу
ТДМУ**

СИМПОЗИУМ

ЕХОКАРДІОГРАФІЯ СЬОГОДНІ ТА ЗАВТРА

З 18 до 28 червня відбувся Міжнародний симпозиум «Ехокардіографія сьогодні та завтра», в якому взяв участь доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 Роман Коморовський. Цей симпозиум вже втринадцяте організували університет Тафтса (США) та лікарня сестер-єлизаветинок у Лінці. Традиційно захід проводили на березі місцевого озера у містечку Санкт-Вольфганг, що у Верхній Австрії, біля Зальцбурга.

Симпозиум зібрав майже 250 учасників (передусім лікарів-кардіологів) із 30 країн світу. Доцент Р. Коморовський був єдиним учасником симпозиуму з України.

На заході висвітлювали основні питання сучасної ехокардіографії, у тому числі останні технологічні досягнення. Йшлося й про роль ехокардіографії при черезшкірних втручаннях на клапанах серця, оцінку проблемних випадків стенозів уражень клапанів серця, а також протезованих клапанів.

Доцент Роман КОМОРОВСЬКИЙ

Розглянули випадки субклінічної дисфункції лівого шлуночка, діастолічної дисфункції міокарда. Деякі сесії присвятили питанням якості ехокардіографічних досліджень, а також кардіоміопатій, хвороб аорти та перикарда, оцінці вроджених вад серця у дорослих, ішемічної хвороби серця. Звернули увагу й на «небажаних гостей», як-от пухлини, тромби, вегетації, сторонні тіла.

Симпозиум організували передусім з навчальною метою й учасники мали змогу перевірити власні знання під час воркшопу «Наскільки добрими є ваші знання з ехокардіографії».

Крім того, надали змогу самостійно обстежити хворих з різними стадіями легеневої гіпертензії з подальшим обговоренням клінічних випадків. Відбулися й численні сесії питань і відповідей та розгляд понад 150 ехокардіографічних випадків.

Участь у симпозиумі надала можливість спілкування з всесвітньовідомими експертами у галузі ехокардіографії, дозволила обговорити сучасний стан методики ехокардіографії та перспективи її розвитку.

**Роман КОМОРОВСЬКИЙ,
доцент кафедри
внутрішньої медицини № 2**

ОФІЦІЙНО

НА СТРУНАХ ДУШІ

**ПОДЯКА
ЗА СПІВПРАЦЮ**

За плідну співпрацю, розуміння, безкорисливість та всебічну підтримку малоабезпечених верств населення Тернопільська міська організація Товариства Червоного Хреста України висловила щирю подяку колективу та студентам Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського.

**Нове видання
РЕПРЕЗЕНТУВАЛА
СТУДЕНТКА
ВЛАСНУ ЗБІРКУ**

Студентка нашого університету Тетяна Іванюцька у чудовому місті Бережани репрезентувала свою першу авторську збірку віршів «Capre diem». У перекладі з латинської мови назва книжки означає «використовуй момент, який маєш». До видання увійшли вірші юної поетеси, які вона написала упродовж двох останніх років. Тетяна Іванюцька у поетичній формі висловила свої емоції, хвилювання, світогляд. Загалом збірка складається з двох розділів «Sic fata tulerunt» (лат. – така доля) та «O, nomen dulce libertatis» (лат. – о, солодке слово «свобода»).

«Моя перша презентація збірки відбулася у рамках проекту «Європейська ніч у музеї» в місті Бережани. Тут панувала нестандартна атмосфера, а за вікном була друга година ночі. Отримала багато позитивних емоцій, які надовго залишаться зі мною. Відверто кажучи, враження перевершили очікування. Вдячна всім, хто підтримав мене й долучився до виходу цієї книги», – розповіла Тетяна Іванюцька.

Прес-служба ТДМУ

Ангеліна СЕРВАТОВИЧ народилася в місті Сарни на Рівненщині. Дитинство та шкільні роки провела у місті Броди Львівської області. Навчалася у Львівському національному медуніверситеті імені Данила Галицького на стоматологічному факультеті. Нині – асистент кафедри терапевтичної стоматології ТДМУ.

**ВОЇНАМ-
«КІБОРГАМ»**

Тобі, я знаю, самотньо,
Про що мовчать твої уста?
Про жах війни, що так глибоко,
Здається, що душа пуста.

Ти знаєш, що життя – не казка,
В кінці не завжди хеппі-енд.
Тобі відкрилась гидка маска,
З держави роблять секонд-хенд.

В життя, як зебру,

Борис ШЕНКМАН – випускник Тернопільського медінституту 1963 р. Народився на Житомирщині. Навчався в аспірантурі Саратовського медінституту при кафедрі патологічної фізіології, де захистив кандидатську та докторську дисертації, отримав звання доцента, відтак – професора. Автор багатьох наукових праць з проблем бактерійних токсинів.

Неодноразово бував у Тернопільському медуніверситеті та читав лекції студентам. Нині мешкає в Ізраїлі. Надіслав цей вірш, який подаємо в оригіналі.

**В РОСИИ
ПОЛНЫЙ
ЕРАЛАШ**

Ленту Георгія мене дали,
За що вручають її мене?
То ль за Победу со слезами,
То ль за рыдания во тьме.

То ль в честь усатого тирана
– Вещал: «Ни пяди не сдадим».
Недоглядел товарищ Сталин,
Но до сих пор он не судим.

Мне жаль те двадцать

Розум – джерело життя чоловіка.

Біблія, Пр. 16.22

Жити – означає працювати.

І. Айвазовський
Робота – це моя життєва функція. Коли не працюю, то не відчуваю в собі ніякого життя.

Жюль Верн
Життя – це місія, це праця.

ти не віриш,
«Світло в кінці тунеля» – жарт.
Єдине, що надійне, – це товариш,
А на сніданок залп із «Градів» – вже стандарт.

Щоночі молишся до Бога,
Бо друзів тяжко хоронити,
Сльоза бринить, в душі тривога,
А треба жити, якимось далі жити!

Тримайся, братику! З тобою
Вся Україна, весь народ.
Вертайся мирною порою
У рідний край без перешкод.

Ти – наша воля незборена,
Надії промінь в час війни.
Ти – правда й сила незнищенна,
Ти – ангел світла із пітьми.

Ти – українець, ти – майбутнє!
Лихий корупції – бойкот.
Ти – переможець, всемогутній,
Ти – правди світло, патріот!

миллионов,
Что пали в яростном огне.
Шагают новые колонны
Еще не бывших на войне.

Уже никто не сосчитает
Число напрасных жертв войны,
Сатрапы правду искажают –
Властям до слепоты верны.

Мне жаль невинных миллионы,
Тех, что под гимн и красный флаг,
В дырявых для скота вагонах
Были отправлены в ГУЛАГ.

На грабли снова наступаю,
России преданный народ,
Долготерпенье проявляю,
Не то ползет, не то идет.

Народ зомбировав диктатор –
В России полный ералаш.
Но вторит власти обыватель
Под заклинание – «Крымнаш».

Тирасполь, Грузия, Курилы,
Осетия, Калининград,
В огне пылает Украина.
На Красной площади парад.

Россия снова на распутье.
Ей нужен самодержец – Бог,
В тупик ведет Россию Путин,
Но все ж не вечен его срок.

Уявляти собі життя лише приємним, це означає його принижувати.

Ж. Гюго

Життя – це нагорода, якщо ти здоровий, і кара, якщо хворий.

Г. Матюшов
Життя дається всім, а вміння жити – не багатьом.

Сарденікус

Відповіді у наступному числі газети СКАНВОРД

1. Опера Дж. Верді →

2. 16,38 кг →

3. Неотруйна змія →

4. Автор «Сонячних кларнет» →

5. Бур'яні →

6. Від «до» до «до» →

7. Країна в Африці →

8. Київський князь →

9.

10. Взуття →

11. У слов'ян – зловіща сила →

12. С/г Комплекс →

13. Франко →

14. Семиструнна →

15. Ядро + електрон →

16. Потрійний →

17. Крупа з горою →

18. Погруддя →

19. Спінна робота →

20. Кормова частина судна →

21. Провінція Канади →

22. Шинок →

23. Бог, річка, риба →

24. Ім'я його героя з «Бєвєрні Хінс» →

25. Загадка →

26. Суддя →

27. Планета →

28. Рід танків →

29. Річка у Росії →

30.

31. Одиниця роботи енергії →

32. У Ст. Греції – рада старійшин →

33. Лідер Індії →

34. Ювілейне привітання →

35. Надмірне поживлення →

36. Ім'я →

37. Німфін гір →

38. Відзнака →

39. Писок →

40. Платина →

41. Нога →

42. Бойова машина →

43. Літак →

44. Молочний продукт →

45. Герой М. Гоголя →

46. Єгипет →

47. Райцентр Львівськ. обл. →

48. «А я в батька один ...» →

49. Верблюд →

50. Нива →

51. Мінерал-сілікат →

52. Хім. Елемент →

53. Огорожа →

54. Слів →

55. Наступ →

56. Штат у США →

57. Вигорлошує промову →

58. Групова гра →

59.

60. Німець, фізик →

61. Перший «льотчик» →

62.

63. Стодоля →

64. «Вода» з латинського →

65. Старослов'янськ. літера →

66. Латвійська гривня →

67. Герой його твору →

68. Багаж →

69. Запас на чорний день →

70. Стежка →

71. Вмірює глибину моря →

72.

73. Майстер на всі руки →

74. Жіноче ім'я →

75. Висушений хліб →

76. «...» банк →

77. Губи →

78. З опери →

79. Біг →

80. Стручкова рослина →

81. Злак →

82. У Лат. Америці – садина →

83. Об'єкт-тарілка →

84. Пральний порошок →

85.

86. Ресторанчик →

87. Протинього нема прийому →

88. Орган зору →

Відповіді на кросворд, вміщений у № 12, 2015 р.

- Горизонталь: 1. Ринок. 3. Марал. 7. Монако. 8. Оренда. 10. Колба. 11. Сваха. 12. Циліндр. 14. Доцент. 15. Абсурд. 16. Борона. 18. Ритуал. 22. Ротонда. 23. Маска. 25. Мотив. 27. Міксер. 28. Неоліт. 29. Жупан. 30. Неман.
- Вертикаль: 1. Ролик. 2. Конка. 3. Мінус. 4. Лампа. 5. Король. 6. Романс. 7. Молоко. 9. Аматор. 12. Центнер. 13. Рубрика. 17. Опусум. 19. Апатит. 20. Стюард. 21. Ангїна. 23. Масажа. 24. Аркан. 25. Малин. 26. Волан.